

CARTA JA NI NTEE SAN PABLO APOSTOL NUU NCHIVI ÑUU EFESO

¹ Maá nī cūu Pablo, apóstol Jesucristo, chi súcuán nī jētahān inī Yāā Dios nī ntají yā nduhū. De téé nī carta yáhá cuēē nūū ndá nú nchivī ñuū Efeso, jā cūu nú nchivī maá yā jā cándija nú Cristo Jesús.

² De ñúhún inī ni jā Tatá ó Yāā Dios jíín Jētohō ó Jesucristo, ná sáhá cā yā jā váha ndá nú, de sáhá yā jā coo ndeeé coo siī inī nū.

Jā sáhá Cristo jā quéndōo vāha ánō ō

³ Ná cáhān ó jā cūñáhnú ndasí Yāā Dios, Yāā cūu Tatá Jētohō ó Jesucristo. Chi nī jēhe yā ndācá jā váha jā íyó andiví jā quéndōo vāha ánō ó, chi yíhí ó ndahá Cristo.

⁴ Chi jondē ncháha ca jēcōo ñayíví de nī nacāji yā yóhó jā quīvi ó ndahá Cristo, tákua coo ndoo ánō ó de caca ndaā ó nūū yā.

⁵ Ja nī ncundáhví inī yā yóhó jondē saá, de nī nchindetu yā yóhó jā naquehen yā yóhó jā coo ó sēhe yā. De jíín Jesucristo nī nsāhá yā súcuán, chi nī jētahān inī maá yā jā sáhá yā.

⁶ De jā ñúcuán níní ná cáhān ó jā cūñáhnú ndasí yā, chi vāha ndasí nī nsāhá yā yóhó jíín ndācá jā váha inī yā, sīquī jā yíhí ó ndahá Cristo, Sēhe yā jā mānī yā jíín.

⁷ De sīquī jā vāha ndasí inī Yāā Dios jíín ó, de Sēhe yā nī scácu yā yóhó jā ní jīhī yā jēhē ó, de nī nee cáhnú inī yā nūū cuāchi ó.

8 De nī stéhēn yā jā cúndáhví ndasí inī yā yóhó, de nī nsāhá yā jā jícūhun inī ō de cúndichí ó jíín tūhun yā.

9 De nī nsāhá yā jā cunī ō iin tūhun yā jā ní nchiyuhū, jāá nduú ní nsáhá yā jā cunī nchivī janahán. Chi súcuán ja nī ncundaā inī yā, de nī jétahān inī yā jā sāhá yā.

10 De yáhá cíu tūhun jā ní ncundaā inī yā: Jondē tá quenda maá tiempo de sāhá yā jā ndihi jā íyó inī andiví jíín ñayíví, iin cáhnú-ni nduu, de quihi ndahá Cristo.

11 De sīquī jā yíhí ó ndahá Cristo, de nīhīn ō tāhvī ō, chi ja nī nacāji Yāā Dios yóhó jondē jā xíhna ñúhún. Chi súcuán nī jani inī maá yā, chi sáhá yā ndācá-ni jā ní ncundaā inī yā jā jétahān inī yā sāhá yā.

12 Súcuán nī nsāhá yā, tácua ndá máá nī jā ní ncandíja Cristo xihna ñúhún, caca ndaā ni de súcuán de sāhá ñáhnú nī yā jā viī ndasí cùñáhnú yā.

13 De saá-ni ndá ndóhó, nī jini nú tūhun ndāā tūhun vāha jā scácu yā ndóhó, de nī ncandíja nú Cristo. De nī nīhīn ndá nú Espíritu Santo jā ní nquee yuhú yā jā cuāha yā. De ndéē Espíritu yā inī ánō nū, de cíu yā modo sello jā stéhēn jā cíu nú sēhe Yāā Dios.

14 De sáhá yā jā íyó seguro inī ō jā cuéé cā de cuāha Yāā Dios tāhvī ō, jondē tá sínu yā tiñu jā scácu yā nchivī yā. De quívī ñúcuán cāhān ō jā cùñáhnú yā, chi viī ndasí cùñáhnú yā.

Jā jícān tāhvī Pablo jēhē nchivī cándíja

15 De nduhū nī jini nī tūhun nāsa cándíja ndá nú jā ní nsāhá Jētohō ō Jesús jēhē nū, jíín nāsa cúndáhví inī nū ndihi nchivī jā yíhí ndahá Yāā Dios.

16 De jā ñúcuán nduú jéncuiñī ni jā nácuetáhví nī jēhē ndá nú, de tá jícān táchvī ni de nduú náā inī ni ndá ndóhó.

17 Chi jícān táchvī ni jā sāhá Yāā Dios jā jīcūhun vāha inī nū de cundichí nū jíín tūhun yā, de cunī cā nū nāsa Yāā cúu yā. Chi maá yā cúu Yāā Dios Jētohō ò Jesucristo, de cúu yā Tatá ó jā viī ndasí cúñáhnú.

18 De jícān táchvī ni jā nastúu cā yā inī jāá ntúnī ndá nú, tácua jīcūhun inī nū nāsa cáá ndihi jā ñúhún inī nū jā nīhīn nū sīquī jā ní ncana yā ndóhó. De jīcūhun inī nū nāsa cúcuićá nū jíín ndācá tūhun ñáhnú tūhun viī jā ndíso tūhun yā jā cúu nchivī maá yā.

19 De jícān táchvī ni jā jīcūhun inī ndá nú nāsa cúñáhnú ndasí poder yā jā sátíñú yā inī áñō ò jā cúu ó nchivī cándíja. Chi nduú ndíhi cuitī poder yā.

20 De poder ñúcuán cíu jā ní stéhēn yā tá nī nastécū yā Cristo māhñú ndíyi, de nī ntenee yā Cristo lado cuáhá yā jondē andiví.

21 De nī jani yā Cristo sīquī ndācá jā cúñáhnú, jíín jā ndíso tíñú, jíín jā tím poder, jíín jā tátúnī, jíín sīquī ndācá jā cähān nchivī jā cúñáhnú, cíu tiempo mitan, cíu tiempo jā quiiji.

22 De nī nsāhá yā jā tím nīhin Cristo ndācá jā íyó. De nī nsāhá yā jā maá Cristo cúñáhnú nūñ nchivī cándíja.

23 De nchivī cándíja cíu ji tá cíu yīqui cúñu yā, chi iin-ni cā cíu ji jíín yā, de cínuú yā inī áñō ji, chi Yāā jā ñúhún chitú níi cähnú-ni cíu yā.

2

Nī ncācu ó sīquī jā ní ncundáhví inī yā yóhó

1 De nī nsāhá yā jā cutecū ndá nú níi cání jíín Cristo. Chi ja nī ncuu ndá nú modo ndīyi nūū yā, nī nsāhá cuāchi nū jíín tiñu néhén jā ní nsāhá nū.

2 Chi nī jica ndá nú jíín tiñu ñúcuán jondē saá, tá nī niquín nū tiñu nchiví ñayíví, tá nī jetáhví nū nūū tāchī cúñáhnú jā ndácu tiñu nūū ndá cā tāchī, de jíca nūū táchī. De suu cúa jā scándā inī nchiví jā iyó nīhin inī nūū Yāā Dios.

3 De ndá máá nī suni súcuán nī jica nī, chi nī nsāhá nī tiñu néhén jā cúnī maá nī, jíín ndācá jā jícān yiqui cúñu nī, jíín jā jáni néhén inī ni jondē saá. Jā ñúcuán suni nī ncuu nī nchiví jā nīhīn castigo xēēn jā cuāha yā nícu, chi inuú nī nsāhá nī tá cúa nūū sáhá ndá máá ji.

4 De Yāā Dios chi cuāhā ndasí nī ncundáhví inī yā yóhó, de vāha ndasí inī yā jíín ó.

5 De tá nī ncuu ó modo ndīyi nūū yā jā ní nsāhá cuāchi ó, de nī nastécū yā yóhó jā cutecū ó níi cání jíín Cristo. Chi sīquī jā vāha ndasí inī yā cúa jā ní scácu yā yóhó.

6 De nī nastécū yā yóhó jā cutecū inuú ó jíín Cristo Jesús, de tenee yā yóhó jíín yā jondē andiví.

7 Súcuán nī nsāhá yā tācua níi cā tiempo jā quiji de stéhēn yā nāsa mānī ndasí yā jíín ó, jíín nāsa vāha inī yā jíín ó jā sīquī Cristo Jesús.

8 Chi sīquī jā mānī ndasí yā jíín ndá nú cúa jā ní scácu yā ndóhó, chi nī ncandíja ndá nú jā sáhá yā jēhē nū. De nsūú sīquī jā ní nsāhá ndá máá nú cúa, chi tāhvī jā ní jēhe yā nūū nū cúa.

9 Chi nduú nā tiñu vāha ní nsāhá ó jā scácu yā yóhó, de jā ñúcuán ni iin ó mā cūú sāhá téyí ó maá ó jā cuu scácu ó maá ó.

10 Chi cúu ó iin tiñu viñ jā ní nsāhá maá yā, chi nī nasāhá yā yóhó jā íyó inuú ó jíín Cristo Jesú, tácuá sāhá ó ndacá tiñu váha jā ja nī nsāhá tūha Yāā Dios jā sāhá ó.

*Jā sāhá Cristo jā ndívi ó nūū tūhun jā mānī Yāā
Dios jíín ó*

11 Túsaá de nūcūhun inī ndá nū nāsa nchivī nī ncuu nū jondē saá. Chi nduú ní ncuu nū nchivī hebreo, chi sa nī ncuu nū nchivī ndacá nación jāá nduú jínī tūhun yā. De nchivī hebreo jā sáhá circuncidar yiqui cùñu, nī ncāhān ji jā cùu nū nchivī jāá nduú sáhá circuncidar.

12 De nūcūhun inī nū jā jondē saá de nduú ní íyo ndá nū jíín Cristo, de nī ncuu nū nchivī ñuū jícá nūū nación Israel. De nduú ní jínī ndá nū ndacá tūhun contrato jā ní nquee yuhú Yāā Dios jā sáhá yā. De nduú ní íyo Yāā Dios jíín nū ñayíví yáhá, de nduú nā jā váha ní ñúhun inī ndá nū jā coo.

13 De mitan chi nī ndívi ndá nū nūū Yāā Dios jāá nduú ní jínī nū tūhun yā jondē saá, chi nī nquívi nū ndahá Cristo sīquí jā ní jihī yā jehē nū.

14 De Cristo cùu Yāā jā sáhá jā ndúmanī tāhán ó. Chi nī nsāhá yā jā nchivī hebreo jíín nchivī ndá cā nación, iin-ní cā nī nduu ó nūū yā. Chi nī nsāhá yā jāá nduú cā jínī ühvī tāhán ó, de suu cùu modo jā ní janī yā iin jā ní ndasī sava māhñú ó jā ní nsāhá sīín yóhó.

15 Chi nī nsōcō yā maá yā nī jihī yā, de súcuán nī sndáhvā yā ley janahán jíín tūhun jā ndácu tiñu jíín jā tátúnī jā ndiso maá. Chi ley ñúcuán nī nsāhá sīín nchivī hebreo jíín ndá cā nación jāá nduú ní jínī ji

ley. De nī nasquétahán yā ndihí ó jā ní nduu ó iin-ni cā nación jeé, de yíhí ó ndahá yā. De súcuán nī nsāhá yā jā ní ndumaní tāhán ó.

16 De jíín jā ní jīhí yā yīcā cruz, de nī snáā yā tūhun jā jínī ūhvī tāhán nchivī hebreo jíín ndá cā nación. De nī nsāhá yā jā ní ndívi ó nūū tūhun jā mānī Yāā Dios jíín ó, de nī nduu ó iin-ni cā nchivī maá yā.

17 Chi nī nquijsi Cristo nī nacani yā tūhun vāha nūū ndācá nchivī jā ná ndívi ji nūū tūhun jā mānī yā jíín ji, cūu ndá ndohó nchivī jāá nduu ní jínī tūhun yā, de saá-ni nchivī hebreo jā jínī tūhun yā.

18 De mitan de sīquī jā ní jīhí Cristo, de ndihí ó, cūu nchivī hebreo á nchivī ndá cā nación, cuu quivi ó nūū Tatá ó Yāā Dios, de iin-ni Espíritu Santo sáhá.

19 Túsaá de nduu cā cūu ndá nú tá cūu nchivī ūū jīcá ni nchivī tátū, chi iin-ni cā nī nduu nú jíín ndá nchivī ūū maá yā. De tāhán nchivī vehe Yāā Dios cūu ndá nú.

20 De cūu ndá nú tá cūu iin iin parte iin vehe cáhnú jā cūvāha sīquī cimiento, de cimiento ūcuán cūu tūhun Cristo jā ní nacani ndá apóstol jíín ndá tēe jā ní nacani tūhun yā janahán. De maá Jesucristo cūu tá cūu iin yūū jā cánúú cā jā yítuu squínā vehe.

21 De níi vehe cūvāha vāha sīquī maá yā, de cúsúcún cuāhān, de cūu iin templo ii jā ndéē maá Jētohō ó.

22 De suu cūu ndá máá nú, chi íyó inuú nú jíín Cristo, de inuú-ni sámā yā ndohó jíín ndá cā nchivī cándíja jā cūu ndá nú modo iin iin yūū templo. De suu cūu jā ndéē Espíritu Yāā Dios inī nū modo inī iin templo.

3

*Jā ndíso tíñú Pablo jā nácani dē tūhun nūū nchivī
jāá nduú jínī tūhun Yāā Dios*

¹ De jā ñúcuán nduhū Pablo, jícān táhvī ni nūū yā. De yíhí nī vecāa síquī jā ní nacani nī tūhun Cristo Jesúus nūū ndá ndóhó nchivī ndācá nación jāá nduú ní jínī tūhun yā nícu.

² De jínī ni jā ní jini ndá nū tūhun nāsa vāha ndasí nī nsāhá Yāā Dios jíín nī, chi nī jēhe yā tiñu nūū ni jā nácani nī tūhun vāha yā nūū nū.

³ De tūhun yā jā ní nchiyuhū, nī nastúu yā nūū ni, tá cíuu nūū ja nī ntee nī jacū síquī ñúcuán nūū nū.

⁴ De tá cahvi nū de cuu jícūhun inī nū jā ní jínī vāha nī tūhun Cristo jā ní nchiyuhū.

⁵ De nduú ní stéhēn yā tūhun yuhū ñúcuán nūū ni iin nchivī ndācá cułyā yātā. De mitan cíuu jā stéhēn nijín yā jíín Espíritu yā nūū ndá apóstol jā ní jani ndoo yā, jíín nūū ndá tēe nácani tūhun yā.

⁶ De súcuán cáhān tūhun jā ní nchiyuhū ñúcuán: Nchivī ndá cā nación iin cáhnú-ni nīhīn ji tāhvī ji jíín nchivī hebreo, chi nī ncandíja ji tūhun jā scácu yā ji. De inuú-ni nī nduu ndihí ji, de iin cáhnú-ni quéndōo ndetū ánō ji sáhá Cristo, tá cíuu nūū ní nquee yuhú Yāā Dios.

⁷ De jā síquī tūhun yáhá cíuu jā ní jani yā nduhū jā nácani nī tūhun nūū ndá nū. Chi nī ncutahvī ni tiñu vāha ndasí yáhá jā ní jēhe yā nūū ni. De jíín poder yā nī nsāhá yā ñúcuán jíín nī.

⁸ De nduhū chi cíuu nī tēe jā nūu cā nūū ndācá nchivī jā nūu cā jā yíhí ndahá yā. De vísō súcuán cíuu nī, de nūū maá nī nī jēhe yā tiñu vāha ndasí yáhá jā nácani nī tūhun vāha yā nūū nchivī ndācá

nación jāá nduú jínī, nāsa cuícá ndasí ó ndihi jā ndíso tūhun Cristo, jā má quēndá cuitī ó jīcūhun inī ó.

⁹ Chi nī jani yā nduhū jā stéhēn cājí nī nūū ndihi nchivī jā scácu yā ji. De ñúcuán cíu tūhun Yāā Dios jā ní nchiyuhū jondē janahán ndasí, chi maá yā nī nsāhá ndihi-ni.

¹⁰ De súcuán nī nsāhá yā jíín nchivī, tácua mitan de ndācá jā cúnáhnú jíín jā ndíso tíñú nūū sūcún, ná cúnī nāsa ndíchí ndasí Yāā Dios. Chi ndíchí ndasí nī nsāhá yā jíín nchivī cándíja.

¹¹ Chi súcuán nī ncundaí inī yā jondē níí cání, de nī nsāhá yā jā maá Jētohō ó Cristo Jesús nī squíncuu yā ñúcuán.

¹² De sīquī jā nī nsāhá Cristo, de mitan de cúndee cúcáhnú inī ó jā cuu quīvi ó cāhān ó jíín Yāā Dios sīquī jā cándíja ó Cristo.

¹³ Túsaá de cähān ndāhví nī jíín ndá nū jā má cúcucá inī nū sīquī tündóhó jā ndóho nī jēhē nū. Chi suu sáhá jā quéndōo ndetū ánō ndá nū.

Cristo cúnzáhví ndasí inī yā yóhó

¹⁴ De jā ñúcuán cíu jā jécuññí jítí nī nūū maá Yāā jā cíu Tatá Jētohō ó Jesucristo.

¹⁵ De maá yā cíu Tatá nūū ndihi nchivī yā jā ndéē andiví jíín ñayíví.

¹⁶ De jícān tálvī ni jā jíín poder yā jā cúnáhnú ndasí yā, ná sáhá yā jā cuja vāha inī ndá nū jíín tūhun yā, de coo fuerza inī ánō nū, sáhá Espíritu yā.

¹⁷ De suni jícān ni jā candíja nīhin ndá nū Cristo, tácua cundee yā inī ánō nū, de tiin vāha nū tūhun jā cúnzáhví inī yā ndóhó, de cuiñi nīhin nū jíín.

¹⁸ De súcuán de cuu jīcūhun vāha inī nū jíín ndācá nchivī cándíja, nāsa íyó tūhun jā cúnzáhví inī

Cristo yóhó. Chi ndasí jítē, cání, cúnú, súcún tūhun ñúcuán, chi cuāhā ndasí sáhá.

19 Túsaá de jícān ni jā ná cúnī vāha ndá nú nāsa cündáhví inī yā yóhó, víso nduuú cíuu cuití jícuhun inī ò ndihí ndihí. De súcuán de coo inuú nú jíín Yāā Dios jā cunuú yā inī ánō nū.

20 Túsaá de ná cahān ò jā viī ndasí cùñáhnú yā, chi maá yā cíuu Yāā jā íyó poder jā sáhá yā jā váha ndasí cā nsūú cā ndihí jā jícān ò á jā jáni inī ò. De sáhá yā ñúcuán jíín poder yā jā sátiñú inī ánō ò.

21 De ná cahān ò jā viī ndasí cùñáhnú yā jā síquí jā ní nsáhá yā jéhē nchiví cándíja jíín jā síquí Cristo Jesús. De súcuán ná cóo jondē níi cání cuití tiempo jā quiji. Amén.

4

Jā ní nduu inuú ndá nchiví cándíja sáhá Espíritu

1 De nduhū jā yíhí ní vecāa síquí tūhun maá Jétohō ò, cahān ndáhví ní jíín ndá nú jā ná cáca ndaā nū tá cíuu nūú cánuú caca nú jā cíuu nú nchiví jā ní ncana yā.

2 De níní coo suchí inī nū, de coo vitá inī nū. De coo paciencia nū, de cuandeé inī nū jíín táchán nú jā cündáhví inī nū ji.

3 De cundihví inī nū jā cundee mānī inuú nū, sáhá maá Espíritu Santo nūú váji tūhun mānī inī.

4 Chi iin-ni cíuu ndá nchiví maá yā, de íyó iin-ni Espíritu, de inuú ñúhún inī ò jā coo jā váha síquí jā ní ncana yā yóhó.

5 De íyó iin-ni Jétohō ò, jíín iin-ni tūhun cándíja ó, jíín iin-ni tūhun jénduté ó.

6 De íyó iin-ni Yāā Dios jā cúu Tatá ndācá ó. De maá yā cūñáhnú nūū ndihi ó, de sátíñú yā jíín ndihi ó, de ndéē yā inī ndihi ó.

7 De tá iin iin ó nī ncutahvī ó síín síín tiñu jā sáhá ó, tú nāsa medida nī jēhe Cristo ndá tāhvī nūū ó.

8 Jā ñúcuán cúu jā cáhān tutū ii:
Tá nī ndaa yā cuānohōn yā andiví, de nī nastútú yā cuāhā jā yíndasī, cuāhān yā jíín.
De nī nsajī yā tāhvī nūū ndācá nchivī.

9 De jā cáhān tutū jā ní ndaa yā, de suu cáhān jā xihna cā ichi andiví nī ncuun yā jondē nūū cūnú cā ñayīví yáhá.

10 De Yāā jā ní ncuun, suni maá yā cúu jā ní ndaa jondē nūū sūcún cā andiví, tácua cuuhun chitú yā níí cáhnú-ni.

11 De nī jēhe yā síín síín tiñu jā sáhá nchivī. Chi nī jani yā sava nchivī cuu apóstol, de sava cā nacani tūhun yā, de sava cā scándíja nchivī tūhun jā scácu yā ji, de sava cā cuu pastor jā coto nchivī cándíja, de sava cā stéhēn.

12 Súcuán nī jani yā nchivī maá yā jā sāhá ji tiñu cúnī yā, tácua cuahnu cā nchivī Cristo jíín tūhun yā.

13 De súcuán coo jondē nduu inuú-ni ndihi ó jíín tūhun cándíja ó, de cunī vāha ó nāsa Yāā cúu Sēhe Yāā Dios. De súcuán cuja vāha ó jondē chitú inī ó jíín ndihi tūhun jā ñúhún chitú inī Cristo.

14 De súcuán de mā cūú cā ó modo sūchí lúlí jā ñamā jáni yáhá jáni ñúcuán inī ji, ni mā quívi nduū ó cháhá chúcuán jíín síín síín tūhun jā stéhēn ndá tēe stáhví jā ndito ndasí dē squívi dē yóhó nūū tūhun stáhví.

15 Chi sa ná cúniquín ó tūhun ndāā jíín tūhun cúnzáhví inī. De súcuán de cuahnu ó jíín ndācá tiñu

jā cúnī Cristo, Yāā jā cúnāhnú nūū nchivī jā cūu modo yiqui cūñu yā, chi iin-ni cā cūu ji jíín yā.

¹⁶ De sáhá yā jā nduu inuú-ni ndācá ji jā jíja ji cuāhān ji, chi cūu ji modo iin-ni cā yiqui cūñu jíín yā. De jétíñu vāha tá iin iin ji nāsa nī nīhīn tīñu ji, tacua scuáhnu táchán de cuja ndá ji jíín tūhun cündáhví inī.

Jā ndújeé ó sáhá Cristo

¹⁷ Túsaá de yáhá cūu tūhun jā cahān ni jíín ndá nū, de jā cächī maá Jētohō ò cūu jā cahān nīhīn nī jíín nū: Jā má cācā cā nū tá cūu nūū jíca sava nchivī jāá nduu jíñi ji nāsa Yāā cūu Yāā Dios, chi jíca ji jíín tūhun jā jáni cahá inī maá ji.

¹⁸ De íyó neē jāá ntúnī ji, de nduu névāha ji Espíritu jā váji nūū Yāā Dios, chi nduu jíñi ji tūhun yā, sīquī jā nīhīn inī ji.

¹⁹ De nduu cā cúcanoō ji, chi nī nquīvi ji jíín tiñu néhén ndasí, de ndíhví inī ji sáhá ji ndācá tiñu téhén.

²⁰ Sochi ndá ndóhó, chi nsūú súcuán nī scuáha nū tūhun Cristo,

²¹ de tú ndāā jā ní jini ndá nū tūhun yā jíín jā ní ncutūha nū jíín tūhun ndāā Jesús.

²² Túsaá de sndoo nū ndācá tiñu jā ní nsāhá nū ichi chátā, tá nī nsāhá ndá nū modo jā cúnī maá nū jā ní ncutéhén ánō nū nī nsāhá tiñu néhén tiñu stáhví jā ní ndīyo inī nū.

²³ De ná ndújeé ánō nū jíín jāá ntúnī nū.

²⁴ De cuāha ndá nū tūhun jā ndujeé nū, chi nsāhá Yāā Dios ndóhó tá cūu nūū cúnī maá yā jā caca ndaā nū jíín tiñu váha tiñu ndoo.

25 Túsaá de mā cáhān cā nū tūhun stáhví, de sa cāhān ndāā nū jíín ndācá táchán nú, chi iin-ni cā cúu ndíhi ó.

26 Tú vāji iin jā squítī inī ndóhó, de mā quítī xēēn inī nū cuāhā hora.

27 Chi mā cuáha nú tūhun jā súcuán squívi tāchī cúnzhánú ndóhó nūū cuáchi.

28 De nchivī jā ní nsacuíhná, mā sácuíhná cā ji, chi sa satíñú ji, de cucuu ji jíín tiñu váha, tácua nīhīn ji jā cuāha ji nūū nchivī jā cúmanī nūū.

29 Ni iin tūhun nēhén mā cáhān ndá nú, chi sa cāhān nū tūhun vāha jā scuáhnu táchán jíín tūhun yā, de sáhá jā quéndōo vāha nchivī jā jíni.

30 Mā sáhá ndá nū cuāchi tácua mā cúcucréca inī Espíritu Santo Yāā Dios. Chi Espíritu yā cíu tá cíu sello jā stéhén jā cíu nū sēhe Yāā Dios, jondē qui ji quívī jā jínu tiñu jā scácu yā ndá nú.

31 De siáā ndá nū ndācá tūhun jā cútucu inī, jíín tūhun xēēn inī, jíín tūhun quítī inī, jíín tūhun cáhān nāvāha, jíín ndācá tūhun nēhén.

32 Chi sa coo vāha inī nū jíín táchán nú, de cundáhví inī nū ji. De cune cáhnú inī ndá nū nūū táchán nú, tá cíu nūū ní nee cáhnú inī Yāā Dios nūū nū jā ní nsāhá yā jíín Cristo.

5

Nāsa cánuú caca ndaā sēhe Yāā Dios

1 Túsaá de ndacu ndá nū Yāā Dios, chi cíu ndá nū sēhe yā jā mānī yā jíín.

2 De níni cundáhví inī nū táchán nú, tá cíu nūū ní ncundáhví inī Cristo yóhó, de nī nsōcō yā maá yā jēhē ó, nī ncuu yā tá cíu iin tīcāchí jā jéhēn āsīn nūū Yāā Dios jā ní nsōcō yā maá yā.

3 De mitan jā cūu ndá nú sēhe Yāā Dios, de ni mā sāhá nú de ni mā nátuhún nú sīquī tiñu ndiī, ni sīquī ndācá tiñu téhén, ni sīquī tiñu ndíyo inī ndatíñú.

4 De ni mā cáhān nū ndācá tūhun jā sáhá jā cúcanoō táchán, ni tūhun naā, ni tūhun jāá nduú jétíñú cuiī. Chi ndācá nūcuán nduú níhín tiñú. Chi sa nacuetáhví nú nūū Yāā Dios.

5 Chi ja jínī ndá nú jā ni iin nchivī jā jíca ndiī, ni jā sáhá tiñu téhén, ni jā ndíyo inī ndatíñú, mā níhín táhvī ji quívi ji ndahá Cristo jíin Yāā Dios jā tatúnī yā nūū ji. Chi ndācá jā ndíyo inī ji cūu tá cūu ídolo ji jā chíñuhún ji.

6 De coto ndá nú jā má stáhví ni iin ji ndóhó jíin ndācá tūhun jā cáhā cāhá ji-ni, chi sīquī ndá tūhun néhén yáhá cūu jā quíji castigo xéen Yāā Dios nūū ndá nchivī jā níhin inī.

7 Mā quívi nduū nū jíin ji túsaá.

8 Chi ndá quívī yātā nī īyo ndá nú tá cūu nūū neē, de mitan chi íyó nú jíin luz maá Jētohō ō, cūu jā jícuhun inī nū sīquī yā. De caca nú tá cūu nūū jíca nchivī jā túu luz yā inī ánō ji.

9 Chi tú íyó ó jíin luz yā de sáhá ó tiñu mānī inī, tiñu ndāā, jíin tiñu váha.

10 Scuáha ndá nú sāhá nú ndācá tiñu jā jétahān inī maá Jētohō ō.

11 De mā quívi nduū nū jíin ndācá jāá nduú níhín tiñú jā sáhá nchivī jā íyó nūū neē. Chi sa stéhēn nū nūū ji tūhun ndāā.

12 Chi cúcanoō ō cāhān ō sīquī tiñu jā sáhá yuhū ndá ji.

13 De luz yā sáhá jā nátūu ndācá tiñu néhén jā sáhá ji. Sochi tú cuetáhví ji luz yā de caca ji jíin luz.

14 Jā ñúcuán cáhān tutū:
 Ndóhó jā cíhuun inī, jā modo jā quíxīn nū, nacōo,
 de quee nú māhñú nchivī jā cíuu modo ndīyi.
 De Cristo stúu yā luz yā inī ánō nū.
 Cáchī tutū.

15 Túsaá de coto vāha ndá nú nāsa caca ndaā nū.
 De mā cācā nú tá cíuu nūū jíca ndá tēe naā xīnī, chi
 sa caca nú tá cíuu nūū jíca ndá tēe ndichí.

16 Mā snáā nū tiempo, chi cundihvī inī nū jíín
 tiñu yā, chi íyó cuāhā cuāchi ndá quīvī yáhá.

17 Túsaá de mā cōo naā xīnī nū, chi sa jīcūhun
 vāha inī nū nā tiñu jétahān inī maá Jētohō ō.

18 De mā jíni nú, chi tīví nú sāhá. Chi sa nducú nú
 jā cunuú Espíritu Santo inī ánō nū.

19 De cāhān ndá nú jíín táchán nú jíín salmo jíín
 himno, yaā II jā cāhān tūhun yā. De inī ánō nū
 cāhān nū jíín yā jíín ndācá yaā, chi ñúcuán cíuu jā
 jítā ánō nū nūū yā jā chíñúhún nú yā.

20 De níní nacuetáhví nú sīquī ndācá-ni nūū Tatá
 ó Yāā Dios de nacunehen nú síví maá Jētohō ō
 Jesucristo.

Nāsa squíncuu vāha nchivī cándíja nūū táchán ji

21 De cuetáhví ndá nú nūū táchán nú sīquī jā íyó
 yíñúhún nú nūū Cristo.

22 Ndá ndóhó ñahan jā cíuu ñasíhí, cuetáhví nú
 nūū yií nú, tá cíuu nūū jétáhví nú nūū maá Jētohō ō.

23 Chi yií cùñáhnú nūū ñasíhí, tá cíuu nūū
 cùñáhnú Cristo nūū yóhó nchivī cándíja. De maá
 yā scácu yā yóhó, jā cíuu ó tá cíuu yiqui cùñu yā, chi
 iin-ni cā cíuu ó jíín yā.

24 De tá cúa nūū jétáhví nchiví cándíja nūū Cristo, suni súcuán cánuú jā cuetáhví ñasíhí ndihí jā cáhān yií ña.

25 De ndá ndóhó tēe cúa yií, cundáhví inī nū ñasíhí nú, tá cúa nūū ní ncundáhví inī Cristo yóhó nchiví cándíja, de nī nsōcō yā maá yā jēhē ò.

26 Súcuán nī nsāhá yā tácua coo ndoo coo iī ò nūū yā, de nī naquete yā ánō ò jíín tūhun yā jíín jā ní jenduté ó.

27 De yóhó nchiví cándíja chi cuiñi ó nūū yā, de vií cuñáhnú ó. De mā cúnđeē cuāchi ánō ò, de ni iin jāá nduú vií, de ni iin jā súcuán, chi sa coo ndoo coo iī ò nūū yā, de nduú nā cuá cumanī cā.

28 De tá cúa nūū ní ncundáhví inī Cristo nchiví cándíja, suni súcuán cánuú jā cundáhví inī yií ñasíhí dē, tá cúa nūū cündáhví inī dē maá dē. Chi tēe jā cündáhví inī dē ñasíhí dē, maá dē cúa jā cündáhví inī dē.

29 Chi ni iin tēe nduú jínī ūhvī dē maá dē, chi sa scájī dē maá dē de jíto vāha dē maá dē. De suni súcuán sáhá Cristo jíín yóhó nchiví cándíja nūū yā.

30 Chi cúa ó tá cúa yiqui cúñu yā, de iin iin ó cúa tá cúa iin iin parte yiqui cúñu yā.

31 De suu cúa tá cúa tēe jā sndóo dē tatá dē naná dē, de quétahán dē jíín ñasíhí dē, de iin-ni cā cúa ndúū dē.

32 Cúñáhnú ndasí tūhun yuhū yáhá, de cáhān ni jā nchiví cándíja suni súcuán quétahán ji jíín Cristo.

33 De suni súcuán cánuú jā tá iin iin nú cundáhví inī nū ñasíhí nú, tá cúa nūū cündáhví inī nū maá nú. De ñasíhí ná cóo yíñúhún ña jíín yií ña.

6

¹ De ndá ndóhó sēhe, candíja nú nūū tatá nú nūū naná nú, chi súcuán cíu jā sáhá vāha nú jā cándíja nú Jētohō ō.

² Chi yáhá cíu iin táchán jā úxī tūhun jā ndácu tiñu jā ní jéhe yā, de xihna cā tūhun yáhá cíu jā ndíso tāhvī: Coo yíñuhún nú nūū tatá nú nūū naná nú,

³ tácua quendōo ndetū nū, de náhán cutecū nū inī ñayíví, cáchī.

⁴ De ndá ndóhó tatá, mā squítí inī nū sēhe nú, chi sa scuáhnu nú ji jíín tūhun jā cuetáhví ji, de stéhēn nū nūū ji jā candíja ji maá Jētohō ō.

⁵ De ndá ndóhó mozo, squíncuu nú nūū patrón nū ñayíví yáhá, de coo yíñuhún nú de cundiñvī inī nū jā má stíví nú nūū dē. De ndāā de vāha satíñú nú, de cani inī nū jā nūū Cristo sátiñú nú.

⁶ Mā sátiñú vīxī nū maá hora jā jíín dē tácua cuetúhún dē ndóhó. Chi sa sáhá ndá nú cuenta jā mozo Cristo cíu nú. De sáhá nú jā jétahān inī Yāā Dios jondē jíín inī jíín ánō nū.

⁷ De cusiī inī nū jā satíñú nú, de cani inī nū jā nūū maá Jētohō ō sátiñú nú, nsúú nūū nchivī.

⁸ Chi ja jíín ndá nú jā tiñu vāha jā sáhá iin iin nú, de nīhīn nū yāhvi sīquī tiñu ñúcuán nūū maá Jētohō ō, víso cíu nú mozo á tēe jā sátiñú maá.

⁹ De ndá ndóhó patrón, suni súcuán sáhá nú jíín mozo nū, de mā cähān xēēn nū jíín ji. Chi nūcūhun inī nū jā suni maá nú jíín maá ji yíhí nú ndahá Jētohō ō, Yāā jā ndéē andiví. De nduú sáhá yā cuenta nāsa cíu iin iin nchivī, chi inuú sáhá yā jíín ji.

Jā ná cúcumé ó jíín ndacá fuerza Yāā Dios

10 De íyó incā tūhun, hermano. Nducú ndá nú jā ná cóo fuerza inī nū jíín fuerza maá Jētohō ō jā íyó inuú ndá nú jíín yā, chi íyó ndasí poder yā.

11 De cucutú nú jíín ndācá fuerza Yāā Dios, tácua cuu cuiñi nīhin nú jā má stáhví tāchī cūñáhnú ndóhó.

12 Chi modo jā cánāá ó jíín ndācá jānēhén. De nsūú nchivī cíuu jā cánāá ó jíín, chi sa jíín ndācá tāchī jā jíca nūū sūcún. De ñúcuán cíuu ndá jā cūñáhnú, jíín jā ndíso tíñú, jíín jā tátúnī nūū nchivī ñayíví yáhá jā jíca jí nūū neē.

13 Túsaá de cucutú ndá nú jíín ndihí fuerza Yāā Dios, tácua cuu cuiñi nīhin nú quívī jā coto túnī tāchī ndá nú. De súcuán coo tūha nú jíín ndācá ndihí jā cuiñi nīhin nú jíín.

14 Túsaá de cuiñi nīhin nú jíín tūhun ndāā jā cíuu tá cíuu jā yíhí cutú cinturón chījin nú. De sacutú nú maá nú jíín tūhun jā caca ndaā nū, de ñúcuán cíuu modo jā cíicutú soldado jíín sahma cāa jā ndásī dē.

15 De níní coo tūha ndá nú jā nacani nú tūhun ndéé tūhun sīī inī jā váji nūū Yāā Dios. De ñúcuán cíuu modo jā chíhi soldado zapato jēhē dē.

16 De jā cánauú cā cíuu jā candíja nú jā íyó yā jíín nú. De ñúcuán cíuu tá cíuu jā jásī nū maá nú jíín iin escudo. Chi jíín tūhun jā cándíja nú ñúcuán, de cuu sndáhvā nū ndihí jā tájí maá tāchī cūñáhnú, jā cíuu tá cíuu flecha jā cáyū yáñuhūn punta.

17 De cuiñi ndá nú jíín tūhun jā ní scácu yā ndóhó, jā cíuu tá cíuu iin xiní cāa. De cuetíñú nú tūhun jā yósō nūū tutū Yāā Dios jā ní jēhe Espíritu Santo nūū nū. Chi ñúcuán cíuu modo jā jétíñú soldado espada dē.

18 De níní cācān táhvī nū nūū Yāā Dios sīquī ndihini, de cāhān ndāhví nú jíín yā jíín fuerza Espíritu. Túsaá de ndito coo inī nū, de mā jéncuiñī nū jā cācān táhvī nū jēhē ndācá nchivī maá yā.

19 De suni cāhān nū jēhē ni, tácua nīhīn ni tūhun jā cāhān ni, de coo téyíi inī ni jā nacani cájí nī tūhun jā ní nchiyuhū jā scácu yā nchivī.

20 Chi nī ntetíñú yā nduhū jā jíca nī nacani nī tūhun ñúcuán, de jā sīquī ñúcuán cíuu jā yíhí nī vecāa. De cācān táhvī ndá nū jā coo téyíi inī ni cāhān ni tūhun yā, tá cíuu nūū cánúú jā cāhān ni.

Saludo jā sándihí

21 Tíquico cíuu iin hermano jā mānī ò jíín, de cíuu dē tēe squíncuu vāha jā chíndeé táchán jíín nī nūū tiñú maá Jētohō ò. De maá dē cachī tūhun ndihí nāsa cuáhān tiñú nī de nāsa íyó nī.

22 Jā ñúcuán nī ntají nī dē cuēē dē nūū nū, tácua cachī dē nāsa íyó ndá nī, de coo ndeeé inī ndá nū sáhá dē.

23 De ñúhún inī ni jā Tatá ó Yāā Dios jíín Jētohō ò Jesucristo, ná sáhá yā jā coo ndeeé coo siī inī ndācá nū jā cíuu nū hermano, de coo manī cā nū jíín yā, de candíja nīhin nū.

24 De ñúhún inī ni jā ná sáhá cā yā jā vāha ndá nū jā mānī ndija nū jíín Jētohō ò Jesucristo. Súcuán ná cóo. Amén.

Nuevo Testamento en mixteco de Ocotepec New Testament in Mixtec, Ocotepec (MX:mie:Mixtec, Ocotepec)

copyright © 1977 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Ocotepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Ocotepec [mie], Mexico

Copyright Information

© 1977, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Ocotepec

© 1977, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

xx

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
61c6fffd-2562-5253-8242-3993f51527e9